

EKSAMEN

Emnekode: SFB10804	Emne: Mikroøkonomi
Dato: 05.05.2011	Eksamenstid: kl. 09.00 – 13.00 (4 timer)
Hjelpemidler: Kalkulator	Faglærer: Bjørn-Ivar Davidsen
Eksamensoppgaven: Oppgaven består av 3 sider med i alt 4 oppgaver. Alle oppgavene skal besvares. Oppgave 1 teller 30%, oppgave 2 teller 25%, oppgave 3 teller 25% og oppgave 4 teller 20%.	
Sensurdato: 3 uker etter eksamen. Karakterene er tilgjengelige for studenter på studentweb senest dagen etter oppgitt sensurfrist. Følg instruksjoner gitt på: http://www.hiof.no/index.php?ID=7027	

Oppgave 1 (30%)

Kåre Konsument konsumerer to goder; X_1 og X_2 . Kåre betrakter prisene på de to godene, p_1 og p_2 , som gitte. Videre har Kåre en gitt inntekt; R .

- a) Forklar hvordan Kåre kan finne fram til det man gjerne kaller en optimal godekombinasjon
- b) Forklar hva som skjer med Kåres optimale tilpasning dersom prisen på gode X_1 øker
- c) Forklar hvordan vi grafisk kan utlede Kåres etterspørselskurve for gode X_1

I produksjonsteorien spiller blant annet bedriftenes skalaforhold en stor rolle i mange sammenhenger.

- d) Hvordan vil en bedrifts TVK-kurve (kurven for totale variable kostnader) se ut dersom bedriften har konstant utbytte mhp skalaen?
- e) Hvordan vil TVK-kurven se ut dersom bedriften har avtagende utbytte mhp skalaen?
- f) Forklar hvordan vi grafisk kan utlede en bedrifts tilbudskurve
- g) Hvilken betydning har skalaforholdene i produksjonsprosessen når man skal utlede en tilbudskurve?

Oppgave 2 (25%)

Godet X omsettes i et marked med fullkommen konkurranse. Etterspørselsfunksjonen i markedet er gitt ved $X^E = 4000 - p$. Tilbudsfunksjonen er gitt ved $X^T = 1000 + p$. Bedrift B er en av tilbyderne i dette markedet. Denne bedriften har følgende kostnadsfunksjon:
 $TK_B = 15X^2 + 20\ 000$.

- a) Hva er pris og omsatt kvantum når dette markedet er i likevekt?
- b) Hvor stort er bedrift B's maksimale overskudd?

De mange bedriftene i markedet for X slår seg etter hvert sammen til større enheter, og til slutt er det bare to bedrifter som konkurrerer med hverandre i dette markedet. Vi kan kalle dem Bedrift 1 og Bedrift 2. Markedsetterspørselen er stadig den samme. Bedrift 1 har nå følgende kostnadsfunksjon: $TK_1 = X_1^2 + 200\ 000$. Kostnadsfunksjonen i Bedrift 2 er gitt ved: $TK_2 = 1,5X_2^2 + 100\ 000$. Markedet er da et duopol-marked hvor man kan finne en markedsløsning ved hjelp av Cournot-modellen.

- c) Hva blir nå pris og omsatt kvantum i markedet for X ?
- d) Hvor stort er det maksimale overskuddet i hhv. Bedrift 1 og Bedrift 2?

Oppgave 3 (25%)

Når det gjelder økonomisk politikk på mikro- og markedsnivå, er forekomst av kollektive goder og konkurransepolitikk to sentrale områder.

- a) Hva menes med et kollektivt gode?
- b) Forklar hvordan man i prinsippet kan finne fram til det samfunnsøkonomisk optimale produksjonskvantum for et kollektivt gode

Godet Z omsettes i et marked med fullkommen konkurranse. I utgangspunktet er det ikke tillatt å importere produktet.

- c) Forklar hvordan man kan finne fram til konsumentoverskudd, produsentoverskudd og samfunnsøkonomisk overskudd i dette markedet.

For å øke konkurransen i markedet åpner myndighetene nå for fri import. Prisen på verdensmarkedet ligger under den opprinnelige prisen på det innenlandske markedet.

- d) Forklar hvordan denne importmuligheten vil påvirke konsumentoverskudd, produsentoverskudd og samfunnsøkonomisk overskudd.
- e) Hvordan vil du vurdere disse virkningene?

Oppgave 4 (20%)

Mange mener at samfunnsøkonomien som fagområde begynte med Adam Smith.

- a) Hvem var Adam Smith, hva heter hans mest kjente bok og hvilke hovedtanker legger Smith fram i denne boka?

I den videre utvikling av Smiths tanker og ideer står den såkalte marginalistiske revolusjonen sentralt. Den førte fram til det vi i dag kaller den neo-klassiske (eller ny-klassiske) skoleretningen innen økonomien.

- b) Hva er de mest særpregede trekk ved neo-klassisk (eller ny-klassisk) økonomisk teori?

Den neo-klassiske teorien har blitt kritisert fra flere kanter.

- c) Hvilke forhold har kritikerne av neo-klassisk teori trukket fram?
- d) Hva mener du selv om denne kritikken?